

وقتی نان هم لوکس می‌شود؛ چهره واقعی بحران اقتصادی در ایران

راديو فردا

۳ دقیقه پیش

یک نانوا در تهران مشغول آماده‌سازی نان سنگک است

با وجود سال‌ها تحریم‌های فلج‌کننده اقتصادی، ایرانی‌ها همچنان می‌توانستند نان شب خود را تأمین کنند؛ اما حالا دیگر نه.

افزایش سرسام‌آور هزینه‌ها و کمبود عرضه که به واسطه جنگ ایالات متحده و اسرائیل تشدید شده، بخش بزرگی از زیرساخت‌ها و صنایع ایران را به ویرانی کشانده و به تورم افسارگسیخته و بیکاری دامن زده است.

نان همواره از معدود اقلام اساسی بوده که به واسطه یارانه‌های دولتی قابل دسترس بود، به طوری که دولت آرد را با قیمت پایین در اختیار نانوائی‌ها قرار می‌داد.

اما در شهرهایی مانند تهران، قیمت نان نسبت به سال گذشته دو برابر شده و بسیاری برای تأمین این کالای اصلی بر سر سفره‌هایشان با مشکل روبه‌رو شده‌اند.

زنی در پایتخت به رادیو اروپای آزاد/رادیو آزادی گفت: «اوضاع خیلی بد است، و ما در واقع از خیلی‌ها وضع‌مان بهتر است».

این زن که به دلیل ترس از برخوردهای دولتی نخواست نامش فاش شود، در توصیف بحران هزینه‌های زندگی در ایران گفت دیگر گوشت نمی‌خرد، به‌ندرت بیرون غذا می‌خورد و ماه‌هاست که هیچ چیز برای خودش نخریده است.

تهران و واشینگتن یک توافق موقت برای پایان دادن به جنگی که نزدیک به چهار ماه طول کشید امضا کرده‌اند و اکنون در یک بازه ۶۰ روزه برای رسیدن به توافق صلح نهایی مذاکره می‌کنند.

اما در حالی که دیپلمات‌ها بر سر متن توافق چانه‌زنی می‌کنند، میلیون‌ها ایرانی همچنان با پیامدهای اقتصادی آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند و برخی حتی به یک وعده غذا در روز بسنده کرده‌اند.

قیمت نان توسط دولت تعیین می‌شود. در تهران، مقام‌ها روز دوم تیرماه افزایش چشمگیر قیمت را مجاز اعلام کردند و از وعده‌های قبلی خود برای حفظ یارانه‌ها به‌منظور ارزان ماندن نان عقب‌نشینی کردند.

افزایش‌های غیررسمی قیمت پیش‌تر به استان‌های دیگر هم سرایت کرده و هزینه‌ها در برخی مناطق دو برابر شده است. قیمت نان لواش، که معمولاً ارزان‌ترین نوع نان در فروشگاه‌ها و نانواپی‌هاست، از ۱۴۰۰ تومان به ۲۷۰۰ تومان افزایش یافته است.

افزایش تورم مواد غذایی

افزایش قیمت مواد غذایی به نان محدود نمی‌شود. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، قیمت‌ها در کشور حدود ۹۰ میلیون نفری، در اردیبهشت‌ماه حدود ۱۳۰ درصد افزایش یافته است. این سومین افزایش پیاپی ماهانه در تورم کلی است که اکنون کمی کمتر از ۵۸ درصد قرار دارد.

صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی می‌کند تورم کلی ایران در سال ۲۰۲۶ به نزدیک ۶۹ درصد برسد؛ رقمی که از زمان انقلاب بهمن ۱۳۵۷ بی‌سابقه خواهد بود.

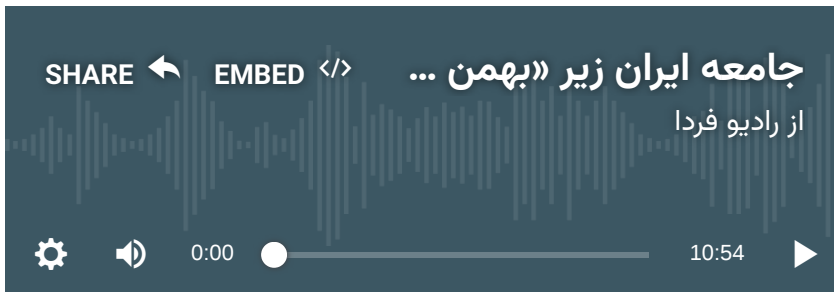
اقتصاد ایران سال‌ها تحت فشار تحریم‌های شدید آمریکا و سوءمدیریت دولتی بوده است. در دی‌ماه ۱۴۰۴، سقوط ارزش پول ملی موجی از اعتراضات گسترده ضد دولتی را به‌دنبال داشت.

چند هفته بعد، حملات هوایی آمریکا و اسرائیل زیرساخت‌های کلیدی انرژی و حمل‌ونقل کشور را تخریب کرد یا به‌شدت به آن آسیب زد. صنایع مهم نیز هدف قرار گرفتند که این امر تولید داخلی را مختل و قیمت اقلام اساسی غذایی را افزایش داد.

محاصره دریایی بنادر و کشتی‌های ایران توسط آمریکا، صادرات نفت که شریان حیاتی اقتصاد کشور است را مختل کرد. هم‌زمان، تصمیم ایران برای قطع چندماهه اینترنت به بسیاری از کسب‌وکارها و متخصصان آسیب زد.

فشار اقتصادی در خانواده‌های ایرانی به‌وضوح دیده می‌شود، جایی که حداقل دستمزد ماهانه حدود ۱۶ میلیون تومان است.

بر اساس گزارشی از روزنامه «دنیای اقتصاد»، یک خانواده چهار نفره به‌طور متوسط حدود ۷۰ درصد درآمد خود را صرف اقلام غذایی اساسی می‌کند.

بازکردن در پنجره جدید ↗

لینک مستقیم ↓

«همه چیز گران شده»

زن دیگری در تهران گفت دوستش که مادری تنه‌است، به دلیل ناتوانی در پرداخت اجاره مجبور شده که به خانه والدینش بازگردد.

او به رادیو فردا گفت: «تمام درآمدش صرف غذا می‌شود، آن هم فقط ضروری‌ترین‌ها. حتی نمی‌تواند برای بچه‌اش یک اسباب‌بازی بخرد».

حسین، یک نانوا، گفت افزایش قیمت نان نتیجه بالا رفتن هزینه اجاره و قبوض خدماتی است.

او در نظری در اینستاگرام رادیو فردا گفت: «شما فقط یک طرف ماجرا را می‌بینید. همه چیز صد برابر گران شده است».

جواد رحیم‌پور، کارشناس اقتصادی ساکن تهران، به رادیو فردا گفت اقتصاد ایران دچار یک ناکارآمدی ساختاری است.

او گفت: «در هیچ بخشی سازوکاری وجود ندارد که کسی را وادار به مدیریت یا کنترل هزینه‌ها کند».

به گفته این کارشناس اقتصادی، کسب‌وکارها در همه سطوح افزایش هزینه‌ها را می‌پذیرند و آن را به مصرف‌کنندگان منتقل می‌کنند؛ وضعیتی که او آن را «سوءمدیریت منتقل‌شونده» توصیف کرد.

رحیم‌پور افزود یک توافق صلح جامع با ایالات متحده می‌تواند تا حدی تسکین موقتی ایجاد کند، اما تأکید کرد که نظام تجاری و اقتصادی ایران «صرف‌نظر از هر توافقی نیازمند بازسازی گسترده» است.

این مطلب بخشی از:

فراتر از خبر

بایگانی

اقتصاد ایران